

**รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3
ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1***
**The Model for Developing New Entrepreneurs Based on
The Three Papanika Dhamma of The Institute of Vocational
Education: Northeastern Region 1**

ปารวี แก้วมณีชัย, กนกอร สมปราษฎ์ และพระมหาพิสิฐ วิสิษฐปัญโญ (พิสิฐ สืบนิสัย)
Paravee Kaewmaneechai, Kanokorn Somprach
and Phramaha Phisit Visitthapanyo (Phisit Suebnisai)
มหาวิทยาลัยมหาจุฬาลงกรณราชวิทยาลัย วิทยาเขตขอนแก่น
Mahachulalongkornrajavidyalaya University, Khon Kaen Campus, Thailand
Corresponding Author, E-mail: paravee.ming@gmail.com

บทคัดย่อ

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 เป็นการวิจัยแบบผสมผสานวิธี กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ ภายใต้สถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน 2) หัวหน้างานและครูที่ปรึกษาแผนธุรกิจ จำนวน 50 คน และ 3) นักศึกษาที่เข้าร่วมการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ จำนวน 260 คน รวมทั้งหมด 360 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) เชิงปริมาณ คือ แบบสอบถาม 2) เชิงคุณภาพ คือ แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้าง และการสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยใช้โปรแกรมสำเร็จรูปวิเคราะห์ค่าสัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์ของเพียร์สัน วิเคราะห์ค่าน้ำหนักองค์ประกอบ วิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA)

ผลการวิจัยพบว่า องค์ประกอบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ได้แก่ 1) การคิดเชิงนวัตกรรม 2) ความเชื่อมั่นในตนเอง และมุ่งมั่นความสำเร็จ 3) ทักษะการจัดการเชิงธุรกิจ 4) การกล้าเสี่ยง 5) ความคิดสร้างสรรค์ และ 6) ความรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล และผลการตรวจสอบความกลมกลืนของโมเดลสมการโครงสร้างของ

*ได้รับบทความ: 12 กุมภาพันธ์ 2567; แก้ไขบทความ: 19 ธันวาคม 2567; ตอรับตีพิมพ์: 24 ธันวาคม 2567

Received: February 12, 2024; Revised: December 19, 2024; Accepted: December 24, 2024

การเป็นผู้ประกอบการใหม่สอดคล้องกับข้อมูลเชิงประจักษ์

คำสำคัญ: การพัฒนาผู้ประกอบการใหม่; ปาปนิกรรม 3; สถาบันการอาชีวศึกษา

Abstract

The purpose of this research was to create a development model for new entrepreneurs based on the Three Papanika Dhamma at the Institute of Vocational Education: Northeastern Region 1. The research sample consists of: 1) 50 administrators from state vocational colleges under the Northeastern Vocational Education Institute 1, which is affiliated with the Office of the Vocational Education Commission, 2) 50 heads of departments and advisors for business plans, and 3) 260 students who participated in business plan writing training, making a total of 360 participants selected through purposive sampling. The research instruments include: (1) quantitative method using questionnaires, and (2) qualitative methods using semi-structured interviews and focus group discussions. Data analysis was conducted using statistical software to calculate Pearson correlation coefficients, weight component analysis, and confirmatory factor analysis (CFA).

The research result found that: The development model for new entrepreneurs based on the Three Papanika Dhamma included (1) the model's name, (2) objectives, (3) conceptual principles, (4) practices, (5) expected outcomes, and (6) mechanisms for success. It operated in three stages: (1) preparation for skill development, (2) operational practices, and (3) reflection on thoughts and outcomes for evaluation.

Keywords: Developing New Entrepreneurs; Papanika Dhamma 3; Institute of vocational Education

1. บทนำ

สำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา มีบทบาทสำคัญ และเป็นหน่วยงานหลักในการ จัดการศึกษา เพื่อฝึกอบรมวิชาชีพ ผลิตและพัฒนา กำลังคนทั้งใน กึ่งฝีมือ ระดับฝีมือ ระดับเทคนิคและ ระดับเทคโนโลยีในทุกสาขาวิชาชีพอย่างมีคุณภาพ และมาตรฐานให้ตรงกับความต้องการของตลาด

แรงงานสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลก ทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและมนุษย์ (Creative thinking) เพื่อนำมาต่อยอดในเชิงพาณิชย์รวมไป ถึงการสร้างเครือข่ายเพื่อพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ ให้สามารถสร้างช่องทางการเข้าถึงแหล่งทุน และองค์ความรู้ทางธุรกิจเพื่อเพิ่มช่องทางอาชีพ (Career path) ให้กับผู้เรียน เพื่อให้สามารถ

ประกอบได้อย่างเป็นรูปธรรม โดยสอดคล้องกับแผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ ประเด็นพัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2880) (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2561) ได้กำหนดไว้ว่าการขับเคลื่อนการพัฒนาเพื่อสร้างความสามารถในการแข่งขันของประเทศในระยะ 20 ปีข้างหน้า จำเป็นต้องสร้างและพัฒนาผู้ประกอบการไทยให้เป็น “ผู้ประกอบการยุคใหม่” ที่ก้าวหน้าและใช้ประโยชน์จากเทคโนโลยีและนวัตกรรมในการขับเคลื่อนธุรกิจโดยเฉพาะวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม เนื่องจากการประกอบธุรกิจของผู้ประกอบการมีบทบาทสำคัญต่อการกระตุ้นให้เศรษฐกิจเจริญเติบโตและความเข้มแข็งของ ผู้ประกอบการจะช่วยให้ประเทศสามารถแข่งขันในระดับเวทีการค้าโลกได้โดยผู้ประกอบการยุคใหม่จะต้องมีทักษะแห่งอนาคตที่มีความพร้อมทางด้านทัศนคติ ทักษะความสามารถและความรู้สำหรับการรับมือกับการ แข่งขันที่จะรุนแรงขึ้นจากการเปลี่ยนแปลงอย่างรวดเร็วของเทคโนโลยีได้ สร้างผู้ประกอบการอัจฉริยะ โดยให้ความสำคัญกับการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการ รวมทั้งพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างและหลากหลายของแรงงานโดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยี นวัตกรรม และความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาเพิ่มมูลค่าธุรกิจ ตลอดจนส่งเสริมการรวมกลุ่มและสร้างเครือข่ายของ

ผู้ประกอบการ ได้ให้ความสำคัญกับการวางรากฐานระบบการศึกษาให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีทักษะและจิตวิญญาณในการประกอบธุรกิจร่วมรวมถึงพัฒนาทักษะพื้นฐานที่จำเป็นและความถนัดที่แตกต่างหลากหลายของแรงงาน โดยเฉพาะที่เกี่ยวข้องกับเทคโนโลยีและการพัฒนาผู้ประกอบการในทุกระดับ ให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการใหม่ที่พร้อมจะขับเคลื่อนธุรกิจด้วยเทคโนโลยีนวัตกรรมและมีความคิดสร้างสรรค์ในการพัฒนาและเพิ่มมูลค่าของธุรกิจตลอดจนส่งเสริมให้สร้างเครือข่ายของผู้ประกอบการจัดการศึกษาจึงเป็นสิ่งสำคัญที่จะพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการเป็นการวางรากฐานการศึกษา (สำนักนายกรัฐมนตรี, 2566)

สถาบันการอาชีวศึกษามีบทบาทสำคัญต่อการจัดการศึกษาเพื่อผลิตทรัพยากรบุคคลให้มีคุณภาพตรงกับความต้องการของตลาดแรงงานสอดคล้องกับความเปลี่ยนแปลงของโลกทั้งด้านเศรษฐกิจสังคมและมนุษย์วิทยา นอกจากนี้บทบาทในการจัดการศึกษาเพื่อพัฒนาความรู้ ทักษะวิชาชีพที่จำเป็นการอาชีวศึกษาได้ส่งเสริมการประกอบอาชีพอิสระด้วยการจัดตั้งศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาในสถานศึกษา ซึ่งเป็นนักศึกษาที่กำลังศึกษาอยู่ในระดับประกาศนียบัตรวิชาชีพชั้นสูงเป็นกลุ่มคนรุ่นใหม่ที่ต้องการพัฒนาตนเองให้รอบรู้ทันโลก การพัฒนาที่รู้ลึกรู้จริงในธุรกิจที่สนใจเพื่อเริ่มต้นประกอบอาชีพอิสระหรือทำธุรกิจขนาดเล็ก ศูนย์บ่มเพาะวิสาหกิจเพื่อการศึกษาจึงมีหน้าที่ให้บริการในการดูแลอย่างใกล้ชิดตั้งแต่เริ่มจัดตั้งธุรกิจจนสามารถดำเนินการ โดย

การให้คำปรึกษาเฉพาะทางในด้านการบริหารธุรกิจ การตลาด การบริหารการเงินการบริหารงาน บุคลากรการบริหารการผลิตเทคนิคการผลิต การพัฒนาผลิตภัณฑ์และเทคโนโลยีรวมถึงกิจกรรม สร้างความเข้มแข็ง เพื่อให้กลุ่มคนรุ่นใหม่ก้าวไปสู่ ยุคประเทศไทย 4.0 หรือ Thailand 4.0 ซึ่งเป็น ความมุ่งมั่นที่ต้องการปรับเปลี่ยนโครงสร้าง เศรษฐกิจไปสู่ “Value-Based Economy” หรือ “เศรษฐกิจที่ขับเคลื่อนด้วยนวัตกรรม” ซึ่งปัจจุบัน ประเทศไทยยังติดอยู่ในโมเดลเศรษฐกิจแบบ “ทำมาก ได้น้อย” ต้องปรับเปลี่ยนเป็น “ทำน้อย ได้มาก” ตามแนวทางแผนยุทธศาสตร์ชาติ 20 ปี โดยการสร้างความเข้มแข็งภายในควบคู่ไปกับการ เชื่อมโยงกับประชาคมโลกตามแนวคิดปรัชญา เศรษฐกิจพอเพียง เป็นการขับเคลื่อนให้เกิดการ เปลี่ยนแปลงอย่างน้อยใน 3 มิติ สำคัญ คือ เปลี่ยน จากการผลิตสินค้าโภคภัณฑ์ไปสู่สินค้าเชิง นวัตกรรม เปลี่ยนจากการขับเคลื่อนประเทศด้วย ภาคอุตสาหกรรมไปสู่การขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ นวัตกรรม และเปลี่ยนจากการ เน้นภาคการผลิตสินค้าไปสู่การเน้นภาคบริการ มากขึ้น (สุวิทย์ เมษินทรีย์, 2565)

ด้วยความสำคัญดังกล่าวข้างต้น ผู้วิจัยจึง มีความมุ่งหมายที่จะศึกษารูปแบบการพัฒนา ผู้ประกอบการใหม่ของสถาบันอาชีวศึกษาในภาค ตะวันออกเฉียงเหนือ 1 โดยได้น้อมนำหลักธรรม ทางพระพุทธศาสนามาบูรณาการกับศาสตร์สมัย ใหม่ เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผล ในการเป็นผู้ประกอบการใหม่อย่างยั่งยืนสมบูรณ์ ซึ่งหลักธรรมที่เป็นหัวใจสำคัญของการทำการค้า

ทุกประเภทที่เป็นจุดเริ่มของการพิจารณาหลักธรรม คือ หลักปาปนิกรรม 3 (พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตโต), 2559) ได้แก่ 1) จักขมา คือ ต้องรู้จัก สิ้นค้าจากการมองสินค้าให้แตกฉาน 2) วิธูโร คือ มีความชัดเจนในธุรกิจ หมายถึง รู้แหล่งซื้อขาย รู้ความเคลื่อนไหวและความต้องการของตลาด มีความสามารถในการจัดซื้อจัดจำหน่าย รู้ใจและ รู้จักเอาใจลูกค้า 3) นิสสยสัมปันโน มีความเพียบ พร้อมด้วยแหล่งเงินทุนเป็นที่ยาศัย (วรรณทิพา สังขสูตร และพระมหาอดิเดช สติวโร (สุขวัฒนวดี), 2564, หน้า 237-243) ซึ่งเป็นประโยชน์ต่อสถาน ศึกษาอาชีวศึกษาสามารถนำไปใช้ในการสร้าง รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ได้

2. วัตถุประสงค์ของการวิจัย

เพื่อสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการ ใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการ อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

3. วิธีดำเนินการวิจัย

การวิจัยครั้งนี้ เป็นการวิจัยแบบผสมผสาน วิธี (Mixed Method Research) แบ่งเป็น 2 ส่วน คือ 1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) การสนทนากลุ่ม (Focus Group) โดยมีรายละเอียดดังนี้

กลุ่มตัวอย่างที่ใช้ในการวิจัย ได้แก่ 1) ผู้บริหารวิทยาลัยอาชีวศึกษาของรัฐ ภายใต้สถาบัน

การอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษา จำนวน 50 คน 2) หัวหน้างานและครูที่ปรึกษาแผนธุรกิจ จำนวน 50 คน และ 3) นักศึกษาที่เข้าร่วมการอบรมการเขียนแผนธุรกิจ จำนวน 260 คน รวมทั้งหมด 360 คน โดยการสุ่มแบบเจาะจง (Purposive Sampling)

เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัย แบ่งออกได้ดังนี้

1) การวิจัยเชิงปริมาณ (Quantitative Research) โดยใช้การวิจัยเชิงสำรวจ (Survey Research) ใช้แบบสอบถาม (Questionnaire) โดยวิธีการกรอกแบบสอบถามทางออนไลน์ 2) การวิจัยเชิงคุณภาพ (Qualitative Research) โดยเก็บข้อมูลจากการสัมภาษณ์แบบเจาะลึก (In-depth Interview) โดยใช้แบบสัมภาษณ์แบบกึ่งโครงสร้างการสนทนากลุ่ม (Focus Group)

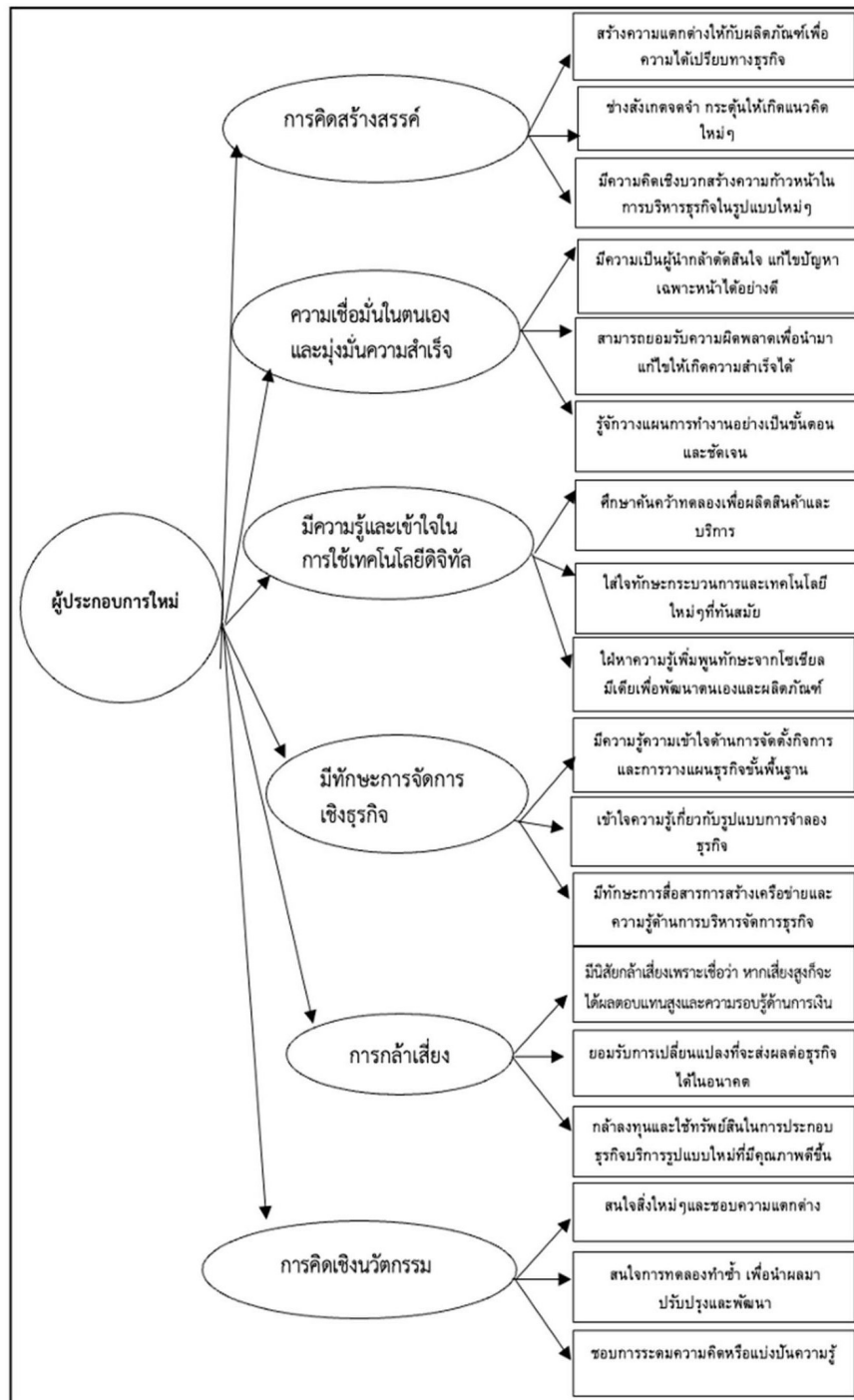
การวิเคราะห์ข้อมูล ผู้วิจัยวิเคราะห์ข้อมูลโดยการวิเคราะห์ข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์เชิงลึก การสังเกตปรากฏการณ์จัดกลุ่มสนทนาและการศึกษาเอกสาร แล้วนำข้อมูลมาวิเคราะห์เนื้อหา (Content Analysis) เมื่อสิ้นสุดการให้สัมภาษณ์ ของผู้ให้ข้อมูลแต่ละคนผู้วิจัยนำข้อมูลที่ได้จากการสัมภาษณ์มาวิเคราะห์ข้อมูลเพื่อสร้างมโนทัศน์วิเคราะห์ความสัมพันธ์ระหว่างมโนทัศน์ต่างๆ โดยการวิเคราะห์แบบอุปนัย (Analytic Induction) โดยนำข้อมูลจากการสัมภาษณ์มาตีความสร้างข้อสรุปหรือสร้างสมมติฐานชั่วคราว (Working Hypothesis) มาเชื่อมโยงกันโดยจัดทำ

เป็นแผนที่ความคิด และสรุปเป็นผลการวิจัยตามวัตถุประสงค์ที่กำหนดไว้

4. สรุปผลการวิจัย

การวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ผู้วิจัยนำเสนอรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 เพื่อนำรูปแบบที่ได้ไปพัฒนาผู้เรียนอาชีวศึกษา พัฒนาคณาจารย์ และพัฒนาวิชาชีพทางการศึกษา โดยเฉพาะอย่างยิ่งช่วยพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ให้มีจิตวิญญาณของการเป็นผู้ประกอบการที่ขับเคลื่อนด้วยเทคโนโลยี ความคิดสร้างสรรค์ รวมถึงการวางรากฐานระบบการศึกษาให้กับเยาวชนรุ่นใหม่ให้มีทักษะในการเลี้ยงดูตนเองได้อย่างยั่งยืน โดยการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สามารถสรุปผลการวิจัยได้ดังนี้

1. จากการสังเคราะห์องค์ประกอบของการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ประเมินความเหมาะสมขององค์ประกอบ โดยผู้ทรงคุณวุฒิ 5 คน ด้วยการ Interview และการเก็บแบบสอบถามจากกลุ่มตัวอย่างจำนวน 360 คน และการสัมภาษณ์เชิงลึก และแบบคอนเฟิร์มองค์ประกอบวิเคราะห์ข้อมูล (CFA) พบว่า องค์ประกอบการเป็นผู้ประกอบการใหม่ ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบหลักดังแผนภาพที่ 1

ภาพที่ 1 องค์ประกอบการเป็นผู้ประกอบการใหม่

2. การหาค่าน้ำหนักองค์ประกอบของ ใหม่ตามหลักธรรมปาปนิกรรม 3 ของสถาบัน แต่ละตัวแปร ของรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการ อาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ตารางที่ 1 ตารางที่ 1 ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวบ่งชี้ ในโมเดลผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1

องค์ประกอบโมเดลการวัด	เมทริกซ์น้ำหนักองค์ประกอบ			
	β	SE	t	R ²
ผู้ประกอบการใหม่ (OPE)				
1. ความคิดสร้างสรรค์ (CRE)	0.938**	0.040	23.461	0.880
2. ความเชื่อมั่นในตนเองและมุ่งมั่นความสำเร็จ (CON)	0.957**	0.034	28.211	0.915
3. ความรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (TEC)	0.825**	0.071	11.675	0.681
4. ทักษะการจัดการเชิงธุรกิจ (MAN)	0.955**	0.032	29.726	0.913
5. การกล้าเสี่ยง (RIS)	0.951**	0.047	20.071	0.904
6. การคิดเชิงนวัตกรรม (INO)	0.964**	0.032	29.928	0.928

หมายเหตุ **p < .01

จากตารางที่ 1 พบว่า ค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ (β) ในรูปคะแนนมาตรฐานของตัวบ่งชี้ในโมเดลสมการโครงสร้างภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษา มีนัยสำคัญทางสถิติที่ระดับ .01 ทุกตัว แสดงให้เห็นว่าองค์ประกอบทั้ง 6 ตัวนี้เป็นองค์ประกอบที่สำคัญที่สามารถบ่งบอกถึงภาวะผู้นำเชิงนวัตกรรมของผู้บริหารสถานศึกษาทุกตัว โดยมีค่า β ระหว่าง 0.825-0.964 ซึ่งองค์ประกอบที่สามารถอธิบายผู้ประกอบการใหม่ได้ดีที่สุด คือ การคิดเชิงนวัตกรรม (INO) ($\beta = 0.967$) รองลงมา คือ ความเชื่อมั่นในตนเองและมุ่งมั่นความสำเร็จ (CON) ($\beta = 0.957$) สำหรับด้านที่มีค่าสัมประสิทธิ์น้ำหนักองค์ประกอบ

ต่ำที่สุด คือ ความรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (TEC) ($\beta = 0.825$)

3. ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ที่สร้างมาจาก 1) ผลการสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ได้มาจากการนำ องค์ประกอบและตัวบ่งชี้ของการเป็นผู้ประกอบการใหม่โดยการเรียงลำดับค่าน้ำหนักองค์ประกอบ ได้แก่ การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking) ความเชื่อมั่นในตนเองและมุ่งมั่นความสำเร็จ (Self-Confidence

and Commitment to success) ทักษะการจัดการเชิงธุรกิจ (Management Business Skills) การกล้าเสี่ยง (Risk Taking) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และความรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Technology Digital literacy) โดยนำตัวบ่งชี้มาร่วมพิจารณาด้วย 2) ผลจากการสัมภาษณ์สถานศึกษาที่เป็น Best Practice ด้านการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ จำนวน 3 แห่งที่ประสบความสำเร็จของสถาบันการอาชีวศึกษาเพื่อนำวิธีการและข้อเสนอแนะมากร่างรูปแบบ 3) ผลจากการสัมภาษณ์ผู้ทรงคุณวุฒิที่เป็นผู้เชี่ยวชาญและเป็นผู้ประสบความสำเร็จในการสร้างและพัฒนากิจการเป็นผู้ประกอบการใหม่ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 จำนวน 9 ท่าน เพื่อนำวิธีการและข้อเสนอแนะมากร่างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 และ 4) ผลจากการทบทวนวรรณกรรมและงานวิจัยที่เกี่ยวข้องของสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ประกอบด้วย (1) ชื่อรูปแบบ (2) วัตถุประสงค์ (3) หลักการแนวคิด (4) วิธีปฏิบัติ (5) ผลลัพธ์ที่คาดหวัง (6) กลไกการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ

4. ผลการประเมินรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 โดยผู้ทรงคุณวุฒิ มีผลการประเมินด้านความเหมาะสม ความเป็นไปได้ และความเป็น

ประโยชน์ อยู่ในระดับมากที่สุด สามารถนำไปใช้ในวิทยาลัยสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาได้อย่างมีประสิทธิภาพ

5. อภิปรายผลการวิจัย

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 มีประเด็นสำคัญที่ค้นพบและนำเสนอใจควรแก่การนำมาอภิปรายผลดังนี้

1. การสร้างรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปนิกรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมาภิบาล 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ประกอบด้วย 1) ชื่อรูปแบบ 2) วัตถุประสงค์ 3) หลักการแนวคิด 4) วิธีปฏิบัติ 5) ผลลัพธ์ที่คาดหวัง 6) กลไกการขับเคลื่อนสู่ความสำเร็จ โดยมีหลักการดำเนินการเป็น 3 ระยะ คือ 1) การเตรียมการสร้างทักษะพัฒนา 2) การปฏิบัติการ 3) การสะท้อนความคิด สะท้อนผล และประเมินรูปแบบนี้มีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และมีเป็นประโยชน์ เมื่อถูกประเมินโดยผู้ทรงคุณวุฒิ ซึ่งผู้วิจัยทำการกร่างรูปแบบดังกล่าวจากการศึกษาเอกสารงานวิจัยที่เกี่ยวข้องทั้งในและต่างประเทศใช้เทคนิคการวิเคราะห์องค์ประกอบเชิงยืนยัน (CFA) ทุกตัวแปรทำให้ได้มาซึ่งค่าน้ำหนักองค์ประกอบ (factor loading) ของแต่ละตัวบ่งชี้เพื่อใช้เป็นข้อมูลสู่การกร่างรูปแบบฯ ร่วมกับข้อมูลสารสนเทศที่ได้จากการสัมภาษณ์ผู้ทรง

คุณวุฒิที่มีการปฏิบัติและประสบความสำเร็จในด้านนี้ และนำเข้าประชุมสัมมนาอิงผู้เชี่ยวชาญ (Connoisseurship) เพื่อให้ข้อเสนอแนะและตรวจสอบการยกร่างรูปแบบดังกล่าว จึงทำให้รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิคธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สามารถนำสู่การปฏิบัติและประสบผลสำเร็จได้ สอดคล้องกับอาภรณ์ ภูวิทย์พันธุ์ (2551) ที่สรุปว่าร่างกำหนดตัวชี้วัดผลสำเร็จ และเป้าประสงค์ที่ดีควรทำดังนี้ 1) กำหนดตัวชี้วัดให้สอดคล้องกับเป้าประสงค์ที่ตั้งไว้ ผลลัพธ์นี้จะเป็นตัวบ่งบอกวิธีการที่สามารถทำให้ประสบความสำเร็จ 2) ตัวชี้วัดควรมีความชัดเจน ประยุกต์สู่การปฏิบัติได้จริง 3) ตัวชี้วัดต้องสามารถประเมินได้ เพื่อที่จะสามารถทราบได้ถึงประสิทธิภาพของสิ่งที่ต้องการนั้นๆ 4) การกำหนดตัวชี้วัดต้องมีความเป็นรูปธรรม สามารถวัดตามสภาพจริงได้ 5) ตัวชี้วัดของแต่ละกลุ่มหรือแต่ละบุคคลไม่จำเป็นต้องเหมือนกัน อาจจะเสริมกัน แต่ต้องกำหนดให้สอดคล้องไปในทิศทางเดียวกัน ซึ่งในรูปแบบที่สร้างขึ้นนี้ มีตัวชี้วัดที่ชัดเจนของการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิคธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 รูปแบบจึงมีความเหมาะสม มีความเป็นไปได้ และความเป็นประโยชน์อยู่ในระดับมากที่สุด

6. ข้อเสนอแนะ

1. ข้อเสนอแนะการนำผลการวิจัยไปใช้

1.1 ควรนำองค์ประกอบของตามลำดับความสำคัญไปบูรณาการกับหลักสูตรหรือ

กิจกรรมเสริมหลักสูตร เพื่อให้เกิดการพัฒนาคุณลักษณะของการเป็นผู้ประกอบการใหม่สำหรับนักเรียนนักศึกษาอาชีวศึกษา และส่งผลต่อการพัฒนาวิชาชีพและคุณภาพการศึกษาต่อไป

1.2 ผลการวิจัยครั้งนี้ทำให้ได้รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิคธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ซึ่งจะเป็นประโยชน์ต่อสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาที่จะนำรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ไปใช้เป็นแนวทางในการกำหนดนโยบายและทิศทางการดำเนินงานของสถานศึกษาสังกัดอาชีวศึกษาให้มีการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการใหม่เพื่อให้เกิดการเปลี่ยนแปลงในด้านคุณภาพของผู้สำเร็จการศึกษอาชีวศึกษาให้มีประสิทธิภาพได้

1.3 สถานศึกษาสังกัดสำนักงานคณะกรรมการการอาชีวศึกษาสามารถนำรูปแบบการพัฒนาตามหลักธรรมปาปนิคธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ไปใช้ในการพัฒนาความเป็นผู้ประกอบการใหม่เพื่อเสริมสร้างทักษะและคุณลักษณะที่ดีของผู้เรียนอาชีวศึกษาให้เกิดการเปลี่ยนแปลง เท้าทันศตวรรษที่ 21 และเป็นผู้ประกอบการใหม่ที่มีปัญญาแห่งพระพุทธศาสนานำหลักธรรมมาบูรณาการร่วมกันกับศาสตร์สากล เพื่อก่อให้เกิดประสิทธิภาพและประสิทธิผลในการเป็นผู้ประกอบการใหม่อย่างยั่งยืนสมบูรณ์

2. ข้อเสนอแนะเพื่อการวิจัยครั้งต่อไป

2.1 ควรนำเอารูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปนิคธรรม 3

ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ไปใช้ในการพัฒนาบุคลากรอื่นๆ เช่น ครู อาจารย์ ผู้เรียนนอกระบบ ประชาชนผู้ว่างงาน เพื่อเพิ่มทักษะในการประกอบอาชีพอันจะส่งผลต่อการพัฒนาตนเองที่งานองค์กรและชุมชนต่อไป

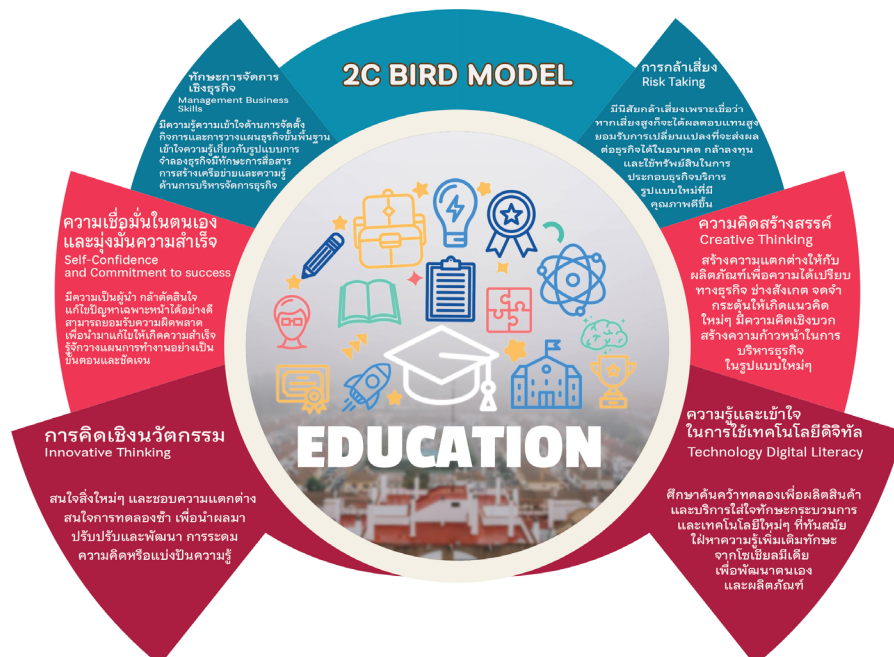
2.2 ควรนำรูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปณิกธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ไปดำเนินการในสถานศึกษาขนาดเล็ก ขนาดกลาง และขนาดใหญ่ แล้วนำผลที่ได้มาเปรียบเทียบ เพื่อทำการวิจัยและพัฒนาผลการวิจัยให้สมบูรณ์ยิ่งขึ้น

2.3 รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักธรรมปาปณิกธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 สามารถนำไปศึกษาวิจัยในบริบทอื่นๆ เช่น โรงเรียนของรัฐ โรงเรียนของเอกชน ที่มีบริบทแตกต่างกัน

ออกไป เพื่อให้ได้รูปแบบการพัฒนา การเป็นผู้ประกอบการใหม่ ที่เหมาะสมกับแต่ละบริบทของสถาบันการศึกษา

7. องค์ความรู้ที่ได้รับ

จากผลการวิจัยเรื่อง รูปแบบการพัฒนาผู้ประกอบการใหม่ตามหลักปาปณิกธรรม 3 ของสถาบันการอาชีวศึกษาภาคตะวันออกเฉียงเหนือ 1 ประกอบด้วย 6 องค์ประกอบ ดังนี้ 1) การคิดเชิงนวัตกรรม (Innovative thinking) 2) ความเชื่อมั่นในตนเองและมุ่งมั่นความสำเร็จ (Self-Confidence and Commitment to success) 3) ทักษะการจัดการเชิงธุรกิจ (Management Business Skills) 4) การกล้าเสี่ยง (Risk Taking) 5) ความคิดสร้างสรรค์ (Creative Thinking) และ 6) ความรู้และเข้าใจในการใช้เทคโนโลยีดิจิทัล (Technology Digital literacy) ดังภาพที่ 2

ภาพที่ 2 องค์ความรู้ที่ได้รับ

เอกสารอ้างอิง

- พระพรหมคุณาภรณ์ (ป.อ.ปยุตฺโต). (2559). *พจนานุกรมพุทธศาสตร์ ฉบับประมวลธรรม*. (พิมพ์ครั้งที่ 34). กรุงเทพฯ: มูลนิธิการศึกษาเพื่อสันติภาพ พระธรรมปิฎก (ป.อ.ปยุตฺโต).
- วรรณทิพา สังขสูตร และพระมหาอดิเดช สติวโร (สุขวัฒนวดี). (2564). ผู้ประกอบการค้าอัญมณีตามหลักปาปนิกรธรรม. *วารสารพุทธมอญ*, 6(2), 237-243.
- สำนักนายกรัฐมนตรี. (2561). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (8) ประเด็น พัฒนาเศรษฐกิจบนพื้นฐานผู้ประกอบการยุคใหม่และวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อม (พ.ศ. 2561-พ.ศ. 2880)*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- _____. (2566). *แผนแม่บทภายใต้ยุทธศาสตร์ชาติ (8) ประเด็น ผู้ประกอบการและวิสาหกิจขนาดกลางและขนาดย่อมยุคใหม่*. กรุงเทพฯ: สำนักนายกรัฐมนตรี.
- สุวิทย์ เมษินทรีย์. (2565). *แนวคิดเกี่ยวกับประเทศไทย 4.0*. เข้าถึงได้จาก https://planning2.mju.ac.th/government/20111119104835_planning/Doc_25590823143652_358135.pdf
- อาภรณ์ ภู่วิทยพันธ์. (2551). *กลยุทธ์ในการพัฒนาทรัพยากรมนุษย์*. กรุงเทพฯ: เอช อาร์ เซ็นเตอร์.

